

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Segíjelen visszatérő és csütörtökön
Előfizetési ár: Az Otthon havi melléklettel együtt 7 frt
A szerkesztési mellettel nélkül
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hova a kéziratok emzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselli árjegyzék szerint számít fel.

A jótékonyág szervezése.

A jótékonyág nem az állam kötelessége, hanem a társadalomé. Olyan kötelesség ez, a mely nincs törvény-szakaszokban elrendelve, a mint a társadalomnak egyáltalán nincsenek írott, vagy szövözött törvényei. Se neked, se nekem nem kötelességem segíteni a szegény árvár, az elhagyottat; de a te meg én nek összességére, a társadalomra rá van róva ez a kötelesség. A mely társadalom ennek a kötelességének nem tesz eleget, az nem érdemli meg a békés, nyugodt társadalmi életet; az ilyen társadalom nem tiltakozhatik alantabb rétegeinek zúgolódása ellen s mire sem hivatkozhatik, ha alsóbb elemei háborognak.

A magyar társadalom mindig teljesítette ezt a kötelességét. Az intézmények egész sorozatát teremtette meg nyomorultjainak, betegeinek, szegényeinek, elhagyatottjainak befogadására. Egyének csoportjai, — egyletek, társaságok — állottak össze nagy számmal a társadalmi kötelesség lerovására s a jótékonyág gyakorlása mindez intézmények révén olyan mérvet öltött a magyar társadalomban, hogy már hosszú idők óta hangoztatni kezdik, hogy szabályozni, szervezni kell nálunk a jótékonyág művelését.

Azokban szabályozni a jótékony-ságot annyit jelent, mint állami törvényeket mérni egy társadalmi munkálkodásra, a mi pedig szinte lehetetlenség; mert az állam és a társadalom lényegében két különböző fogalom lévén, egyiknek szabályos eszközét az — állami törvényt — a másikra — a társadalomra — rászabni nem lehet.

E mellett a jótékonyág gyakorlása nemcsak hogy társadalmi feladat, hanem bizalmas, benső dolga az egyének is; az egyén részben olyan megnyilvánulása, a melybe kívülről hatalommal, vagyis törvénnyel behatolni nem lehet, már csak azért sem, mert az egyénből kikényszerített jótékony-ság egyáltalán nem jótékonyág. Például, ha az állam adóképen szedné be a jótékonyágra szánt filléreket, úgy az állam esetleg szerez segítséget a szegényeknek, de jótékony-ságot nem kényszerített ki az emberekből az adó végrehajtása által. Érzelmet kikényszeríteni nem lehet, ezért nem lehet a jótékony-ságot senkiből se kiereszkolni.

Mindezek a teoretikus nehézségek állottak eddig is útjában a jóté-

konyság törvényes szervezésének; bár mindezeidig is éreztük szükségét annak, hogy a jótékonyág művelésének valami szervezett formát kellene nálunk is adni. Most ez a szervezés egye- nest sürögő feladattá vált azok a sokat emlegetett visszaélések folytán, melyeknek felsorolásával napról-napra találkozunk a lapok hasábjain. Innen is, onnan is irnak és beszélnek, hogy ennél, vagy annál a jótékony intézetnél visszaéltek a közönség áldozat készségével, de a hol csak kereken a büntető törvénykönyvbe vágó cselekmény nem történt, a közönség és a hatóságok szinte tehetetlenül állanak a visszaélésekkel szemben. Nincs törvényes alap, melyre a község tagjai vagy a hatóságok hivatkozhatnak; ezért nem lehet segíteni az egyre felmerülő panaszokon. Még kellő ellenőrzési joggal sincsenek főruházva a hatóságok, nemhogy beavatkozhatnának a jótékony-sági intézmények ügyeibe.

Igy aztán a jótékony-sági intézmények esetleg szabad prédájára vannak hagyva a lelketlen embereknek, a kik kufárkodó szellemükkel a maguk hasznát javát keresik s lelik a jótékony intézmények erkölcsi hitelének aláadásában. S hogy a lelketlen kufárok ezzel a szabad prédával ugyancsak elbántak, mutatja az, hogy nem egy jótékony intézetnél a hatóságok most már szükségesnek látták, hogy beavatkozzanak, bár törvényes joguk sok épp nem volt hozzá.

Hogy a hatósági beavatkozások mily visszaéléseket fognak naplányra deríteni, ez nem ránk tartozik, semmiestre sem e rovatba, lehet, hogy a törvényszéki rovatba; de az a kérdés igenis beletartozik a társadalomnak szentelt e hasárokba, hogy mi módon biztosítatik az, hogy a társadalom jótékony-sága azokhoz jut el, akiknek azt a társadalom szánta. E biztosítás nélkül a most kiderült visszaélések ismertté válása esetleg elriaszthat a jótékony-ság művelésétől; mert abban a tudatban, hogy jótékony-ságából lelketlen emberek a maguk számára uszarakamatot szednek, senki se fog jótékony-ságot gyakorolni.

Tehát biztosítani kell a jótékony-ságot a visszaélések ellen. Maga a társadalom azonban nem biztosíthatja magát ezek ellenében; ilyen intenzívítása a mi társadalmi életünknek nincs. Angliában, ahol az egyes u. n. szegény-látogatók ezekkel rendelkeznek saját diszkréciójukra, maga a társadalom

elég biztosíték; nálunk biztosítékért, sajnos, az államhoz kell fordulni. Vagyis újra egy olyan visszás jelenség-gel állunk szemben, mikor a társadalom egy határozottan társadalmi feladattal érdeklében, az államot hívja segítségül. De mivel a társadalom más-ként még sem tud magán segíteni, ezt az állami támogatást ki kell kérni.

Ezúttal azonban az államnak sem szabad a maga rideg paragrafusos rendszerével előállnia, nem foglalhatja szakaszokba a jótékony-ságot, nem szervezheti a jótékony intézeteket, nem oszthat-szabhat feladatokat és kötelességeket. A jótékony-ság szervezése diszkrét állami feladat, melynek letöltésénél az államot fokozott felelősség terheli, melynél egy az állami rendszabályoknál szokatlan motívumnak, a gyengédségnek is szereplnie kell.

Részletes szabályokat s útastításokat adni az államnak a jótékony-ság szervezésére, nem feladatunk. De egy vezérével figyelembe ajánlhatunk s ez az, hogy az állam ne akarjon túllépni az ellenőrzésen. Biztosítsa az állam szigorú és erélyes ellenőrséssel a jótékony lelkeket arról, hogy a jótékony-ság nem pazaroltatik el hiába, biztosítsa az állam azt, hogy a jótékony-ság csakugyan eljut azokhoz, a kiknek a jótékony-ság nem üzlet, hanem utolsó menstvár. Jótékony-ság produkálására, vagy fokozására az állam nincs hivatva, ezek továbbra is maradjanak a társadalom feladata és kötelessége, de a már produkált jótékony-ság helyes felhasználásáról igenis gondoskodják az állam ellenőrzése.

Nem a jótékony-ságot kell tehát szervezni, mert ez nem szervezhető, hanem a jótékony-ság ellenőrzését; de az a tudat, hogy a jótékony-ság gyakorlásának megvan a kellő ellenőrzése, már maga is produkál újabb jótékony-ságot és fejleszti a meglévő.

Közigazgatási bizottság. Dr. V a d n a y Andor főispán elnöksége mellett tartotta meg a vármegyei közigazg. bizottság a január havi rendes ülését, a vármegyei ház kistermében, január 30 án. Az első ülése volt ez a bizottságnak ez évben és így ezúttal történt az alosztályokba való sorozás is, miután előbb Petrovics Soma ev. eszperest, ki ezúttal vett részt először — mint új tag — az ülésen, úgy az elnök mint a többi tagok szívéllyesen üdvözölték.

Az alosztályokba sorozás eredménye a következő:

A börtönvizsgáló bizottság elnöke: Csátó alispán, tagjai: Réti Ferencz, Kiss Zsigmond, Ónodi Géza és Kruspér Pal, az erdészeti bizottság elnöke szintén az alispán, tagjai az erdei másodfokú kihágási bíróságnak: Wimmer Károly, Kiss Zsigmond, Újhelyi Nándor és Szeder János, póttagok: Kristó Nagy István, Keller Lajos, Petrovics Soma és Réti Ferencz.

A fegyelmi választmány rendes tagjai lettek: Kiss Zsigmond, Keller Lajos, Kálnér Elek és Tergina Gyula, póttagok: Petrovics Soma és Kruspér Pal. A felszólalási küldöttség Cicatricis Lajos úr, Ónodi Géza, Kristó Nagy István és Szeder János tagokkal alakult meg; a gyámügyi főlebbviteli küldöttségnek pedig elnöki kinevezett tagjai Újhelyi Nándor és Petrovics Soma, póttagja Kristó Nagy István, választott tagjai Kiss Zsigmond és Szeder János, póttagja Wimmer Károly lettek. Ugyanez a bizottságnak hivatalból tagjai: Csátó alispán, Cicatricis főjegyző, Ónodi Géza arvaszéki elnök és Soós Pal t. ügyész.

Végül a munkástörvény alapján ítélkező II. fokú bíróság rendes tagjává megválasztották Petrovics Somát.

Ezek megtörténte után Novák József intéz kérdést az alispánhoz az iránt, mi az oka, hogy a vármegyei telefon végleges elkészítése és forgalomba bocsátása még mindig késik és hogy mi okon nem nyert mindez ideig befejezést a horgosi jegyző fegyelmi ügye?

Csátó Zsigmond dr. alispán elismeri, hogy a vármegyei telefon építésének befejezése túlhosszú ideig késik, ennek azonban a posta és táviró igazgatóság az oka, melynek a telefon hálózat kiépítéséről és bevezetéséről gondoskodni kötelessége, de amely eddig minden sürgetésre azzal felelt, hogy a kedvezőtlen időjárás akadályozza a munkát. Ő ezt most újból meg fogja sürgetni, valamint intézkedik az iránt is, hogy a több helyütt célszerűtlenül, a közlekedési utastábla elhelyezett vezetékárak áthelyeztessenek. A horgosi jegyző fegyelmi ügyében nagyobb számban számvevői vizsgálatra volt szükség, ez akadályozta annak gyorsabb lebonyolítását. Most ezen túl vannak, a vizsgálat befejezést nyert és így a járási főszolgabíró meg hozhatja majd I. fokú fegyelmi ítéletét.

E válaszok egyhangú tudomásul vétele után következett a napirend, elől az alispáni előadmányokkal, melyek elsője, a Széchenyi kongóútnál végzett munkák fölülvizsgálásának ügye volt, ahová a bizottság kebeléből Ónodi Géza küldték ki.

Ifj. Czékus Ferenc dorosmai lakos virilisként kíván bejutni a községi képviselőtestületbe. A főszolgabíró és az alispán elutasították főlebbbeszést, miután állami egyenes adóhoz — mint ő kívánta volna — a Zádory és Czékus fakereskedő cég adójának felerésze jog szerint hozzá nem számítható. A közig. bizottság is osztja e jogi felfogást és így Czékus ide intézett főlebbbeszését is elvetették.

Mikócz Ferenc derekegyházi segédjegyző Teés és Fabian községek körjegyzőjüknél választották meg és a közig. bizotts. most előterjesztést tesz a belügyminiszterhez, hogy a nevezett anyakönyvvezetővé is neveztesék ki ugyane községekben, Derekegyháza pedig Széll Kálmán községi irnokra bizassák a h-anyakönyvvezetés.

A szentesi városi törvényhatóság közút 2—7 kilométer közötti szakaszának műült kiépítése érdekében, az előző közigazgatási bejáráshoz a bizottság a maga részéről Soós Pal t. főjegyzőt küldi ki.

Horgosa, az állásáról lemondott Hegedűs János helyére anyakönyvvezető helyettesül Kiss Kálmán közs. irnokot hozták javaslatba.

A kérdés és a bizottság legnagyobb komoly volta dacára általános derültséget keltett a kerületi állami anyakönyvi felügyelőnek lapunkban már érintett az az átirata, melyben a szentesi anyakönyvvezető helyettesének kinevezésére nézve az arányos számítás kerlelhetetlen szigorúval mond véleményt a pályázók fajsúlyk ülőmből zeteről. A bizottság egyébiránt, a pályázók közül Kiss Palt hozza a belügyminiszternél javaslatba.

Tarj István tb. főjegyző előadásában hosszabb vitára adott okot Németh Imre horgosi lakos két mezőrendőri kihágási ügye, melyeket a közig. bizottság, minthogy lényegileg a vitás tulajdon határkiigazításáról van szó, az illetékes bírtok bírósághoz utasított.

Beliczay Tamás csongrádi népkolai tanító ellen panaszt emel az iskolagondnoksg, mert a nevezett ismételt ittas állapotban ment előadást tartani. A panaszt átteszik a járási főszolgabíróhoz, a nevezett tanító ellen mar folyamatra tett fegyelmi eljárásánál leendő fegyelembe vétel végett.

Pránóvszky Erzsébet szentesi polg. leányiskolai tanítónő díjlevelét megerősítették és ugyanezen iskolánál Jakó Vilmának 3 havi szabadság időt adnak, hogy vizsgát tehesen.

Kistelek község a belterületén egy új elemi osztály és két külterületi iskola építését határozta el oly feltétellel, ha a költségeket az állam fedezi vagy legalább engedélyt ad arra, hogy a község az iskola alap földjét eladhassa. A miniszter azonban nem hajlandó erre engedélyt adni, mert a kérdéses förendeltesétől el nem vonható; az állami segélyt sem helyezi kilátásba, mert olyan vagyonos község mint Kistelek, mely községi pótdad nélkül adminisztrál, a kedvezőlenebb viszonyok közt levő más községek számára fentartott segélyt nem igényelheti. Ellenben pártolón terjeszt fel a bizottság Szentes város kérésnyét, melyben egy új kiseddóvó segélyezésére 300 frtot kérek, mert köztudomású, hogy itt a város erején fölül áldoz a kultúrára.

Tolnayffy Béla kisteleki adóügyi jegyző aztért, mert a birtokivék kataszteri tisztajövedelmében a nyilvántartás hibás átvezetése folytán felmerült különböztek elosztásáról idején nem gondoskodott, a pénzügyigazgatóság még 1894-ben 10 frt pénzbiraggal sujtotta. A közigazgatási bizottság meggyőződött róla, hogy a hiányok elenyészettek és így a bírságot törülte.

Varga Béni szentesi lakost az 1896. évben működött adókiadó bizottság cipésmestersége után 26 frt III. osztályú kereseti adóval róta meg. A nevezett felszólalását úgy a szegedi bizottság, mint a közigazgatási bíróság elutasította. E végérvényes döntések ellen a nevezett most újból főlebbbeszést a közig. bizottsághoz, amit azonban hivatalból utasítottak vissza.

Az alföldi tranzverzális műút Félegyháza-Csongrád közti 10 kilométer szakaszát, a közigazg. szemle megtartása után, most átadták a forgalomnak.

A tisztí főorvos jelentette még, hogy a közegészségügy állapota a mult hóban nem változott és a folyton nagy számban előfordult fertőző kórok miatt nem volt kielégítő. Született egy hó alatt a megye területén 393 egyn, meghalt 253, a szaporodás tehát 140 lélekszám.

Ülés vége déli 12 órakor.

Városi közgyűlés.

január 30.

Szentes város képviselőtestületének január 30-iki közgyűlése egyike volt a normális és gyors lefolyásúknak; déli fél 1-kor már befejezést is nyert, vagyis: nem volt semmi ügyben sem fölösleges szőszaporítás.

A tárgysorozat előtt Jókó Károly kért felvilágosítást a polgármestertől arra nézve, vajon a villamvilágítási szerződés bizottsági tárgyalása elé terjesztett petróleumvilágítási számadatokban bent foglaltatik-e a város egyéb petróleumszükségletének ára is, mert ő jöhismenően szavazta meg a villamvilágítást ezek alapján, hogy így az nem kerül többbe a petróleumnál.

Szeder János a kérdést időszerűtlennek tartja és nem helyénvalónak. A közgyűlés ebben az ügyben mar határozott és akinek agyállya van, főlebbbeszést a határozat ellen illetékes helyen.

Lakos Imre dr. polgármester kijelenti, hogy a magisztrátusnak ez ügyben sincs takargatni valója és minthogy aznap délután épp ez érdekből akarják a városgazdai számadásokat átvizsgálni Csúcs Lajos és Szóke István képviselők, felkéri Jókó Károlyt, hogy kétségei eloszlatása végett csatlakozzék a nevezettekhez. E válaszbán a felszólaló képviselő megnyugodott és így a közgyűlés a napirendt ért át, melynek során a polgármester — bevezetésükre — az elhalálozott Zsido István virilisk képviselőt parentálta el meleg szavakkal.

Azian névszerinti egyhangú szavazással határozta el, hogy a város fölös pénzét ez évben is a szentesi, szentes-vidéki és központi takarékpénztárban helyezik el gyümölcsösre.

A tavasszal bekövetkező általános képviselőválasztás előkészítésére kiküldött bizottság jelentését vették ez után tudomásul és chez képest elhatározták, hogy az 5573. választó számbavételével a város tiz választókörletbe osztják, melyek mindegyike 5—5 rendes képviselőt választ, továbbá választanak együttesen 25 póttagot is.

A választókörletek csoportjai a következők:

I. Az 1-ső tized 1—369 házzámig 545 választóval, választ a ref. egyház tanácstermében.

II. Az 1-ső tized 370—745 házzámig 544 szavazóval, választ a birtoknyilvántartói hivatalban.

III. Az 1-ső tized 746—784 és 2-ik tized 1—356 házzámig 560 szavazóval, választ a Papp László-féle felsőpárti iskolánál.

IV. A 2-ik tized 357—761 házzámig 560 szavazóval, választ a Papp Antal-féle felsőpárti iskolánál.

V. A 2-ik tized 762—880 házzámig, továbbá a felsőrért, hékéd, nagyhegyi szőlők, kis és nagyfőkei, szt.-lászlói tanyák 559 szavazóval, választ a Kovács János-féle felsőpárti iskolánál.

VI. A 3-ik tized 1—346 házzámig 552 szavazóval, választ a katolikus egyház tanácstermében.

VII. A 3-ik tized 347—709 házzámig, 557 szavazóval, választ a villogó melletti katolikus iskolánál.

VIII. A 4-ik tized 1—437. házzámig, 567 szavazóval, választ a kiséri katolikus iskolánál.

IX. A 4-ik tized 438—824 házzámig, továbbá a bökényi, donáti és derekegyházi oldali tanyák, 554 szavazóval, választ a kiséri református iskolánál.

X. A nagynomási, lapistói, alsóréti, berki, berekhatyi, berekloposi, pankotai, jak-sori, nagykirálysi, királyság-járandósági, bel-

ső és külső-ecseri, zalotai és mucsiháti tanyák, 575 szavazóval; valaszt a túl a kurcai gyűlésteremben.

A választás idejének kitűzésére és a vezető elnök kiküldésére az alispánt felkéri.

Ezen ügy atesve, a közzgyűlés jegyzőkönyvvel kitéjezett halálai és elismeréssel vette a város tulajdonába a Szűrszabónagy Imre által adományozott, díszes felépítményű őrési kútát és utasítást adott a tanácsnak arra, hogy a kút környékét — a költségvetés keretében — kikövegesse.

Majd az egészségügyi bizottság jelentése került sorra az önkormányzat ügyében. A bizottság a patkajogot egyhangulag engedélyezhetőnek véleményezi és erre az álláspontonra helyezkedett a közzgyűlés is. Szeder János, Balogh János, Banfalvi Lajos és Kátai Pál János felszólalásai után, elhatározta, hogy az engedélyezést iránt a törvényszerű előterjesztést teszi a vármegyéhez.

Hosszú vita fejlődött ki a városi tűzkár-biztosítás ügyében. A tanács — bár még 3 évig tartott volna a magyar-francia bizt. társulat kötése, erre zart ajánlati versenyt hirdetett, melynek eredményeképpen ugyane társulat ajánlata mutatkozott legolcsóbbnak. A Fonsziér helyi úgynöke utólag magyarazgatásba bocsátkozva az ő ajánlatának, kisbítotték, hogy ckkor meg ez az előnyösebb és így meg is kötötték vele a szerződést, ami cilen egy a magyar-francia, mint a hazai bizt. társulat itteni úgynökei fölébzezték.

Banfalvi Lajos helyteleníti a tanács eljárását, mert zart ajánlati versenyt semmi utólagos magyarazgatásnak helye nem lehet és mert — mint számadatokkal kimutatta, a Fonsziér még így is drágább, miután a magyarazgatás szerint 223 frtot kellene az évi összegnek kitennie, elküldte pedig 280 frt 57 krt. Ezenfölül egy kötvény helyett kiállítottak tizenkettsöt, vagyis 12 szeresen fizették meg a kötvénykiállítás illetéket az úgynöknek. Épp ezért indítva nyozza, hogy a közzgyűlés ezáltal nem döntson a fölébbezések ügyében, hanem előbb vizsgálja meg alaposan a kérdést.

Ez indítvány elfogadása mellett szólalt fel Kátai Pál János, ellene Szeder János, Balogh János, Novobaczky Győző és Ecseri Lajos dr. A szavazásnál 36 szavazó 37 ellen elvetették a fölébbezéseket.

A számonkérőszék jelentésének cztán következett tudomásul vételével együtt utasították a tanács az észlelt hiányok elenyésztetésére; aztán az eddigi voltakati újból megválasztottak számonkérőszéki tagokul.

A hazalókereskedés korlatozásának szabályrendeletét, mert még megfogalmazva nem volt, levették a napirendről; Farkas Eugéniait elutasították abbéli kérelmével, hogy neki a tyukpiactérből 50 négyszögöl terület átengedjenek s ugyanily elutasításban részesültek a szamizstek és toronyörök is, kik közül az előbbiekk külterületi épületösszerasért fizetésen 100 frtot, az utóbbiak pedig függetlenítést kértek.

Grubmüller borbélynak egy borthelyiséget, Neumann Davidnak egy lakást és borthelyiséget adtak bére az új bérépületben; Kálmán Imre tanácsnokot 6 hétre szabadságotlakt és ezzel a gyűlés véget ért.

Ujdonságok.

Szentes, 1899. febr. 2.

— **Szenyéi hí.** Vadnay Andor dr. főispán, aki nehány napra vasárnap hazaérkezett Szentesre, s mai napon ismét visszautazik a fővárosba.

— **Allamsegély Sándorfalvának.** Sándorfalva község. 600 frt évi javadalommal egy segédjegyzői állást rendszeresített és minthogy ez állás szervezése azért vált szükségessé, merthogy a községi jegyzőt közigazgatási teendőitől az anyakönyvvezetés részben elvonja, folyamodott a belügyminiszterhez, hogy az új állás javadalmasításának fedezését vállalja

el a tárcaja terhére. A község e kérvényét a közigazg. bizottság pártolónan terjesztette fel a belügyminiszterhez, aki most a vármegyéhez intézet leiratában kifejté, hogy ilyen terhet nem vállalhat ugyan magára, kész azonban, a felhozott indokok alapján az új állás dotációjához évi 200 frttal hozzájárulni. Most a községben a sor, nyilatkozni, vajon ezt elfogadják-e? De azt hisszük, miután az ajánlott segély is jobb a semminél, a község elfogadja a miniszter által felajánlott, összeget is.

— **Ujjoncozások a vármegyében.** Az ideji fősorozások határidejét Csató Zsigmond dr. alispán, a katonai hatóságokkal egyetértőleg megállapítván, a nagyközönség tájékoztatására helyénvalónak tartja közölni, hogy a folyó évi ujjoncozások Csongrádon március hó 15, 16, 17 és 18 napjain, Mindszenten április 24 és 25-én, Dorosmán április 26, 27, 28 és 29-én, Szentesen pedig április 27, 28, 29 és 30 napjain fognak megtartatni.

— **A bankóhamisítás** vizsgálati ügyében annyi mindenféle hír kering a lapokban, hogy az olvasó közönség alig képes eligazodni: mi igaz mi nem e hírelesekben. Egészen biztos kézből vett értesülésünk szerint a vizsgálatnak eddig semmi újabb adata nincsen. Az bizonyos csak, hogy három külön bünszövetkezet létezett; a vasárhelyi, szentesi és egy túl a dunai, Pentele vidékéről. Továbbá bizonyos, hogy a százaz bankjegy fogyatékos matriccát és egy ugyanily bankjegy punszírozó papírra átvitt meglehetősen hű rajz-utáztatat megtaláltak, de bankókat nem gyártottak még, sőt bizonyos, hogy a talált felszereléssel forgalomba hozható olyan bankó, ami a közönséget tévedésbe ejthetné, nem is hamisíthatta volna. A szentesiek közül letartóztatva maradtak: Kálmán Gergely, Héjja Lajos, Fekete Ignác és Fodor István. Vass Lajos csongrádi gazda szintén a kompromittáltak egyike ugyan, de további vizsgálati fogságban tartása nem lévén szükséges, szabad lábra helyezték. A bünszalak Bihar, Arad, Pest, Torontál és Bács vármegyékbe nyúlnak el; dacára ennek azonban a csendőrség rövid pár nap alatt befejezi a nyomozást és előzetes kiállgatást és a bonyolult ügyet átteszi a törvényszékhez.

— **Iparosbálok.** A mult szombat estén a színházteremben lefolyt ács-és kőműves ifjúsági balról és annak sikeréről már referáltak lapunk előző számbában. Ugyanazon az estén azonban a kovács és kerékgyártó ifjúságnak is volt igen sikerült bálja a függetlenségi 48-as Kossuth-kör termében, mely a jelen voltak fesztelen, kedélyes és családias jellegű mulatozásban vigadtak együtt egészen hajnalpirkadásig. A kőműves és acs- iparosifjak bálja, mint irtuk, a szegénysorsú gyermekek felruházása javára esett és erre az emberbaráti célra fölülfizettek: Dobóczky József 5 frt; Budai Balint és Tihanyi Ferenc 3—3 frt; Dobozi Mihály, Bene István. Goda István és Szabó Zsigmond 2—2 frt; Gunszt Lipót, Banfalvi Lajos, Tanczik József, Öze József, Kiss Sándor, Habronyi Béla, Kristó Nagy Sándor, Dósi György, és N. N. 1—1 frt; Szóke Matyás 50 kr; Szóke Gabor, Bolyai Balint, Szűcs Daniel, Pasztor Ignác, Tóth Lajos, Gyuricza István, Pollak Antal, Szalai Pál 30—30 kr; Lasicz Pal és ifj. Jelenfi Sándor 2—2 frtot. A szives adományokért ez úton fejezi ki köszönetét a felülfizetőknek, a vigalom rendezéséget.

— **Házasság.** Kálmán Imre, Szentes város iparügyi tanácsnoka a f. hó 6-án házasságra Greskovics Franciska* kisp. asszonnyal, Greskovics Pál csongrádi földbirtokos kedves, szép leányával. A polgári házasságtétés után, ugyanaz nap délután

2 órakor lesz az új házaspár egyházi megáldása is, a csongrádi katolikus templomban.

— **Felolvasás a polgári körben.** A polgári olvasókörben a közönség szép érdeklődésével folytak a téli felolvasó esték. Úgy volt, hogy ma este Derzsi Kovács Ferenc főgimnáziumi tanár tart a körben népszerű természettudományi előadást, kísérletek kapcsán; minthogy azonban erről gyengélkése miatt ezúttal le kellett mondania, helyette ma délután 5 órakor Balázsovi cs Norbert tanár körölnök fog felolvasást tartani egy igen korszerű tárgyról, a szociális mus multjáról. Az érdekesnek ígérkező előadásra azzal hívjuk fel a közönség figyelmét, hogy ezeken az estéken nem kortagokat is mindenkor szívesen látnak vendégül.

— **Tavaszi a télen.** Arról, hogy egész télen át nem volt jegünk, vem volt havunk, főleg az öregek közül, tudnak sokan; de hogy az egész téli időszak tartamán ilyen állandó tavaszunk lenne, az biz a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Téli, tavaszról szólva egyáltalán dolog van csak nálunk, egy közudomású tény, az, hogy a nagy locsposban a gyalogjárón közlekedni alig tudunk. Van ugyan a vármegyének szabályrendelete, mely a járdák tisztántartásáról gondoskodik, de ezt a rendőrség aligha ismeri. A főkapitány úr igazan hálára kötelezné a nagyközönséget, ha ezt a szabályrendeletet a vármegyéről beszerezné, s rajta lenne, hogy annak határozmányai pontosan be is tartassanak.

— **Farsangi naptár.** A kereskedő-ifjak együletének műkedvelői előadással összekötött, zártkörű táncvigalma szombaton este lesz a városi színházteremben. A műkedvelők szorgalmasan tartják a próbákat, hogy a közönségnek élvezetes estét nyújtsanak, az előadást követő táncmulatság érdekességét pedig azzal fokozzák, hogy egy új tánc, a Szer-Rudszér kerül ez alkalommal bemutatásra, melyet — akik látták — mint igen keccses táncot dicsérik. A függetlenségi 48-as Kossuth-kör hangversennyel összekötött táncmulatsága, a szentesi egyetemi kör közreműködésével f. hó 5-én, a gazdak bálja pedig húshagyó kedden, f. hó 14-én lesz, az előbbi a kör termében, az utóbbi pedig a színházteremben. E két táncvigalom meghívót a napokban küldték szét és akik ily meghívót elnézésből nem kaptak volna, de igényt tartanak rá, azokat most ezúton kéri fel a rendezőség a jelentkezésre, miután az akaraton kívül esett tévedést készségesen hozzák helyre.

— **Korpusz delikti a vádlott testén.** Hodri János, csavargással foglalkozó magyar Afgyőről, lopások miatt került a bírák elébe. A jeles polgár többrendbeli sóbákat és kabátokat tulajdonított el. Kérdezi tőle a bíró:

— Igaz-e, hogy ellopta?

— Nem igaz a, kéröm. Nem loptam én sőmmít.

— Nem-e? — mondja a panasos magyar. Ne is tagaggya. Mer bizonyosan tudom.

— Má hába tuggya kend! Tekintetes törvény urak, nem loptam biz én sőmmít.

— No né! — kiált föl egyszerre a panasos. Hászén az a kabát ott la, ami kendőn van, azt is túlem lopta.

— Nem igaz! — mondja Hodri, de már halkabban.

Közlebb batorodik hozzá a panasos, s körültpasztalván a kabátot, diadalmasan fölkiált:

— Nini, ez a főt itt a kabátot, ezt a saját tulajdon feleségem varrta

De már most a vádlott se tudott beszélni,

— ha már elkövette azt a nagy vigyázatlanságot, hogy a lopott kabátban jelent meg a törvényszék előtt. El is itelték becsületlen a már sokszor börtönt látott Hódit újabb hat hónapra.

— **Diákmulatság.** A főgimnáziumi ifjúság Horváth Mihály önképzőköreinek f. hó 11-iki, hangversennyel összekötött táncvigalma iránt nagy érdeklődés mutatkozott varosszerte, amiből joggal következtethetni arra, hogy ez a farsangi évad egyik legsikerültebb vigalma lesz. A hangverseny műsora is érdekes és változa-

tos. A következő 10 piézt öleli fel: Normanndal, előadja az énekkar. — A mariselicigányok, Bartók Lajostól; szavalja Bős zörményi Jenő. — Diák-bál Tarpadon, írta Purjesz Lajos, felolvassa Gál Dezső. — Jubel-Feier, hegedűs és zongorán előadják Reis István és Vecseri Miklós. — A tótáncmester, Gabányi Árpádtól, szavalja Kádár Sándor. — Népdalok, éneklő az énekkar. — Egy év az életemből, írta és felolvassa Szathmáry Dezső. — A szamarak hídjá, Rákosi Jenőtől, szavalja Kádár Lajos. — Fuvoladuett, előadják Bős zörményi Jenő és Szova József. — Pánhalál, Radviczky Gyulától, szavalja Purjesz Lajos. Látni való e műsorból, hogy a hangverseny is élvezetessé igérik és mert diákmulatság következik rá, nem is kell azt tovább a közönség figyelmébe ajánlani.

— **Mozgó képek.** Kellner Mór Edison-színháza, ügyes mozgóképeivel 5 estén át nyújtott kellemes szórakozást a közönségnek, a színházteremben. A képek közt sok az érdekes és mulató. ezenfelül tiszták is ezek a képek és sok részben plasztikusan kidomborodók. Tegnap este volt e cinematográf utolsó előadása és Keller tőlünk Szent-Mártonba megy át, hogy kellemesen szórakoztató mozgóképeit ott is bemutassa.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 kraj-méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendeltek — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Priszt-fogyasztók**nak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldünk, **Henneberg G. selyemgyárai** (és és k. udvari szállító) **Zürichben.**

(1) Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

A közönség köréből.

A Szentesi Lapok folyó évi január 25-én megjelent számában közzétett nyilatkozatom miatt, a melyben Szigethy Jenő volt szingizagató eljárásával szemben az iparos-íjfék önképző-köre, illetve az iparos-íjfék védelmére keltem; valamint a »Szentés és Vidéke« január 29-én megjelent számában a szerkesztőség által közzétett azon cikk miatt, a melyben az iparos íjfék önképző-köre által rendezendő műkedvelői előadást a t. közönség figyelmébe ajánlja — Szigethy Jenő volt szingizagató — miután ezen cikke az ó cirkulusait rontják, a szentesi kereskedő-íjfék egyletében — tehát nyilvános helyen — többek előtt olyan-becsmerőleg nyilatkozott, a mit úgy a magam, mint általában az iparos osztály tisztessége érdekében szó nélkül nem hagyhatok s miután gyalázkodását nyílt helyen és ott követte el, ahol sem én sem más iparos nem volt jelen, kénytelen vagyok ezzel az úrral e helyen foglalkozni.

Szigethy Jenő a többek közt azt mondta, (és ez volt a legenyhébb kifejezése) hogy aki iparos az számár ahoz, hogy olyan dolgokba avatkozzék, ami az ő, (már mint Szigethy) szakmájába vág — s olyanformán beszélt tovább, hogy aki varga, az maradjon a kaptafánál.

Hát ennek az úrnak, aki midőn Szentésre vetődött, három ízben is felkeresett engem — egy iparost, hogy pártfogómat és az iparos ifjúságot megnyerje, azóta pedig állandóan az iparos ifjúság jóvoltából eszi kenyérét — ez alkalommal még elengedek minden drasztikusabb megtorlást, hanem figyelmébe ajánlom, hogy jövőben valakiről, ha az csak iparos is, tisztességgel emlékeztek meg.

Es hiszem, hogy ezek után az iparos ifjúság és az iparos szülők ezzel az úrral szemben, ha majd ismét bekopogtat azért, hogy az iparos-osztályból közreműködőket nyerjen meg, tudni fogják kötelességüket.

Szentés, 1898. február. 1.

Rács Zsigmond.

Irodalom.

A **Vasárnapi Ujság**, január 29-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Erzsébet királyné sirja« (képpel): Erzsébet királyné és Rudolf trónörökös koporsója a bécsi kapucinus templom sírboltjában. Révész Imre eredeti rajza). Takáts Sándortól. — 1889 január 30. Rudolf trónörökös halálának tíz éves fordulójára. Költemény. Mihálik Jánostól. — Regénytár: »Szép Angyalok« Elbeszélés. Irta Jókai Mór (Goró Lajos eredeti rajzaival). — »A vadlillom« Regény. Irta Theuriet André (a párisi kiadás illusztrációival). »Dramai impressziók.« Szüry Dénes könyve. Irta Baráth Ferenc. — »Shakespeare-ről.« Szüry Dénes székfoglalója a Kisfaludy-Társaságban. — »Fejedelmi vadászatok Gömörben.« Markó Miklóstól (képekkel): A balogvari kastély, a toskii szarvas etető. Héry gyula rajza; a pusztamezői vadászok Weinwaurm Antal fényképei után). — »Bismarck mauzóleuma« (képpel). — »A legmagasabb ház« (képekkel). — »A milliomos haloszbaja« — »Mohács után. Bartók Lajos történeti drámája (Pap Henrik rajzaival). — »A Filippini szigetekről« (képekkel). — »Grosz Gusztáv« (arczképpel). — »Quenay de Beurepaire« (arczképpel). — »Az ország háza előtt.« Költemény. Lampérth Gézától. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

K Ö Z G A Z D Á S Á G .

Budapesti gabonátörzs. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) A külföldi piacok üzletmenete nyugodt, míg a tengerentúli tőlészek rohamosan terjed a haussemozgalom. Nalunk a búza iránt jobb kereset nyilvánult, s az árak is emelkedtek. A többi cikk is szilárd irányzatú. Búza a b n igen tekintélyes volt a forgalom s az árak fokozatosan 25 krral emelkedtek; a legmagasabb eladási ár 10,75, e legalacsonyabb 9,70 frt volt. Rozs csak a hét végén talált érdeklődésre; minőség szerint 8.—8,15 frtot fizettek érte. Árpá (takarmány és hántalási célokra) végre némi irjavulásban részesült. 6,10 és 6,50 frt érhető el. Z a b fokozatosan emelkedik. Ugy a kereslet miut a kínálat meglehetősen élénk volt, s az árak 5—10 krral emelkedtek. Szin és tisztaság szerint 5,95—6,10 frton kelt el. T e g e r i ó arúban alig kerül eladásra s 5,50—5,60 frton jegyez. Új tengeri változatán; 4,70 frtot fizettek érte.

Vasúti menetrend.

(Érvényes 1898. márcz 1-től.)

II.-M.-Vásárhely-Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 10 p. este. Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 17 p. éjjel. Szegvárról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 40 p. éjjel. Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 órakor éjjel. Szentesről indul 5 óra 55 p. reggel, 11 óra 16 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este. Tökérről indul 6 óra 14 p. reggel, 11 óra 36 p. délután és 6 óra 26 p. este. Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel-12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este. Tisza-Földváról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este. Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 05 p. délelőtt, 2 óra 40 p. délután és 9 óra 19 p. éjjel. Szolnokra érkezik 10 órakor délelőtt, 8 óra 42 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok-II.-M.-Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 percok éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután. Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 45 p. éjjel, 12 óra 21 p. délután és 5 óra 35 p. délután. Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 48 p. délután és 6 óra 42 p. este. Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 10 p. reggel, 2 óra 44 délután és 7 óra 33 p. este. Tökérről indul 7 óra 41 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 órakor este. Szentesre érkezik 8 óra 15 p. reggel, 3 óra 45 p. délután és 8 óra 30 p. este.

Szentésről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 4 57 órakor délután. Szegvárról indul 5 óra 13 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 29 p. délután. Mindszentől indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 05 p. este. Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt és 6 óra 57 p. este.

Lapfajtájados és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BANFALVI LAJOS.

Meghívás.

A Szentesi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

1899. évi február hó 8 ik nadján d. e. 10 órakor, saját hivatalos helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Zárzámadás bemutatása, nyemremény felosztása és a felmentvények megszavazása.
3. Évi költségeloirányzat és leltár bemutatása.
4. Az alapszabályok 16. §. 7. pontjának megfelelő indítványok tárgyalása, melyek 3 nappal a közgyűlés napja előtt az Elnökhöz vagy az Igazgatósághoz beadtak.
5. Egy igazgatósági tagválasztása.
6. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság megnevezése.

Szentésen, 1899. január hó 23-án.

Kiss Zsigmond,
elnök.

Jegyzet: A felügyelő bizottság által megválasztott zárzámadás a közgyűlést megelőző 8 nappal, az intézet helyiségében a részvényes tagok által való megtekintés végett — kitétetik.

5258./tk. 898.

Árverési hirdményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rács János szentesi lakos végrehajlatónak **Maróczi Veron** Tarján Jánosné szentesi lakos végrehajlatást szenvedett elleni 331 frt 43 kr tőkekövetelés és járul. iránti végrehajlatási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén lévő, Szentes város és határában fekvő a szentesi 6512 sztjkben A. f. 6923 r. sz. a. foglalt 195 nyszög nagymenyomási szántóra 33 frtban, a szentesi 2375 sztjkben A. f. 22963 r. sz. alatt foglalt ház és udvarból végrehajlatást szenvedett illető egy tized részre s illetve a végrehajlati törvény 156 § ánal fogva az egész ház és udvarra 1000 frtban ezenell megállapított kikialtási árban az ugyanazon ingatlanokra bekebelezett holtigani haszonélvezeti jog fenntartása mellett az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi február hó 20-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsarának 10 százalékat vagyis 3 frt 30 és 100 frtot készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény tiszolgtaltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1898. évi november hó 30-ik napján.

KATKICS, kir. aljbíró.